

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคกรณีการเยียวยาความเสียหาย ที่เกิดจากการใช้สินค้าหรือบริการ¹

จิริทีปต์ ทองภูบาล²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคกรณีการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการใช้สินค้าหรือบริการตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากบริโภคสินค้าหรือการใช้บริการ วิเคราะห์ปัญหาการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการบริโภคสินค้าหรือการใช้บริการ ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคกรณีการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการใช้สินค้าหรือบริการ ปัจจุบันผู้บริโภคมีการซื้อสินค้าหรือใช้บริการกันเป็นจำนวนมากทั้งการซื้อขายผ่านช่องทางออนไลน์และซื้อขายตามปกติ ผู้ประกอบธุรกิจอาจแสวงหาช่องทางในการหากำไรจากผู้บริโภคโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของสินค้าหรือไม่ควบคุมมาตรฐานในการให้บริการแก่ผู้บริโภค หากว่าผู้บริโภคได้รับอันตรายจากสินค้าหรือบริการที่เกิดจากการบริโภคหรือเกิดจากการใช้บริการ กระบวนการแก้ไข หรือฟื้นฟูความเสียหาย ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขฟื้นฟูความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ หรือการเยียวยาฟื้นฟูความเสียหายที่ได้รับและพร้อมดำเนินชีวิตต่อไปอย่างปกติสุขเสมือนหนึ่งว่าไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นเลย การเยียวยาความเสียหายดังกล่าวยังจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับการเยียวยาที่เหมาะสมสำหรับแต่ละบุคคล³ เมื่อความต้องการของผู้บริโภคมีความต้องการสูง ประกอบกับผู้ประกอบธุรกิจมีกำลังการผลิตสินค้าที่มากขึ้น จึงส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจไม่คำนึงถึงคุณภาพหรือ การให้บริการที่ไม่ได้มาตรฐาน⁴ เมื่อผู้บริโภคได้บริโภคสินค้าหรือได้รับบริการแล้ว อาจได้รับความเสียหายจากการบริโภคสินค้าหรือบริการนั้น ซึ่งความเสียหายนี้อาจจะเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย เช่น ผู้บริโภคได้บริโภคสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานจากการผลิตเนื่องจากมีสารปนเปื้อนหรือสารพิษอยู่ในสินค้าทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรือเป็นความเสียหายภายในจิตใจของผู้บริโภคหรือเกิดจากการใช้สินค้าที่ไม่ปลอดภัย เมื่อผู้บริโภคมีความต้องการที่สูง ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจละเลยในการควบคุมมาตรฐาน

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคกรณีการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการใช้สินค้าหรือบริการ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ดัชนีศรี และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยา ดัชนีศรี และรองศาสตราจารย์สุชนิ รัตนวราห

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ จริญ ภักดิชนากุล, คำอธิบายพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2560), หน้า 35.

⁴ กมลวรรณ จิรวิศิษฐ์, กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Law), พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2562), หน้า 21.

ของสินค้าหรือบริการเพื่อแสวงหากำไรให้ได้มากที่สุด โดยไม่คำนึงถึงเรื่องดังกล่าวและทำให้เกิดอำนาจต่อรองกันระหว่างผู้บริโภครและผู้ประกอบธุรกิจค่อนข้างมาก แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อกลไกของตลาดจะมีผู้ประกอบธุรกิจค่อนข้างมากในการผลิตสินค้าหรือการให้บริการ แต่ผู้บริโภคเองก็ย่อมมีสิทธิในการเลือกใช้บริการได้ เมื่อผู้บริโภคมีอิสระในการเลือกใช้บริการแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจก็ต้องให้บริการอย่างมีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบได้ ตัวอย่างข้อเท็จจริง เช่น ผู้บริโภคมีความต้องการศัลยกรรมใบหน้า จึงไปใช้บริการที่สถานพยาบาลแห่งหนึ่งซึ่งถูกต้องตามกฎหมาย แต่ด้วยความไม่ได้มาตรฐานในการผ่าตัดสิ่งที่ผู้บริโภคได้รับคือ ร่างกายเกิดอาการติดเชื้อ บวม อวัยวะผิดปกติมีลักษณะติดตัวไปตลอด ไม่สามารถรักษาให้หายหรือกลับคืนดังเดิมได้ อันถือว่าผู้บริโภคได้รับความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ โดยความเสียหายดังกล่าวไม่สามารถรักษาให้หายได้เป็นปกติ หรือกรณีการซื้อบ้านจัดสรรเพื่อย่ออาศัย ซึ่งบริษัทในฐานะผู้ประกอบธุรกิจอาจเร่งรีบในการก่อสร้างเพื่อให้เสร็จทันกับความต้องการของผู้บริโภค จึงขาดความระมัดระวังทำให้บ้านที่สร้างขึ้นไม่ได้มาตรฐาน เช่น การลงเสาเข็มที่ผิดขนาดไม่ได้มาตรฐานหรือคานบ้านแตกร้าวเนื่องจากการจากใช้หรือการผสมปูนที่ไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้บ้านเกิดความชำรุดบกพร่อง ทั้งในส่วนที่ผู้บริโภคเห็นประจักษ์และไม่เห็นประจักษ์ อาทิ น้ำรั่วซึมตามผนังบ้าน คานเสาบ้านทรุดตัว เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ใช้สินค้าหรือบริการซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความเสียหายอันเกิดจากการใช้สินค้าหรือให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจ หากว่าผู้บริโภคไม่ไปร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและยังไม่ใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีแก่ผู้ประกอบธุรกิจจนขาดอายุความ เช่นนี้อาจทำให้ผู้บริโภคไม่ได้รับการเยียวยาความเสียหายที่เพียงพอ

เมื่อได้ศึกษาปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคกรณีการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการใช้สินค้าหรือบริการ พบว่าการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการใช้สินค้าหรือบริการยังมีปัญหาอยู่หลายประการสามารถสรุปได้ดังนี้

ปัญหาประการแรก คือ ปัญหาเกี่ยวกับอายุความในคดีผู้บริโภค ซึ่งอายุความสำหรับผู้บริโภคได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 13 เป็นการเฉพาะสำหรับคดีผู้บริโภคที่เกี่ยวกับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับชีวิต ร่างกาย สุขภาพและอนามัย หากปรากฏว่าผู้บริโภคได้รับความเสียหายจากการใช้สินค้าหรือบริการ ไม่ได้ใช้สิทธิเรียกร้องฟ้องร้องดำเนินคดีภายในกำหนดอายุความ ผู้บริโภคย่อมไม่ได้รับการแก้ไขเยียวยา ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภค จะต้องเกิดขึ้นโดยผลของสารเคมีหรือสารพิษที่ปนเปื้อนในกระบวนการผลิตสินค้าหรือการให้บริการ และผลนั้นต้องสะสมอยู่ในร่างกายของผู้บริโภคหรือเป็นกรณีที่ต้องใช้เวลาในการแสดงอาการซึ่งในเบื้องต้นความเสียหายที่เกิดขึ้นอาจจะยังไม่ชัดเจนและยังไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้องได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากยังไม่ทราบความร้ายแรงของผลกระทบที่เกิดจากสิ่งที่ได้รับจากการบริโภคสินค้าหรือการให้บริการ ประกอบ

⁵ คาราวร ธีระวัฒน์, กฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2563), หน้า 178.

กับคดีประเภทนี้การรวบรวมพยานหลักฐานค่อนข้างซับซ้อน การตรวจสอบเพื่อให้ทราบถึงความเสียหาย อาจต้องใช้ระยะเวลาที่นานกว่าปกติในการตรวจพิสูจน์ทางการแพทย์ แม้ผู้บริโภคระบุความเสียหาย และรู้ตัวผู้ประกอบการที่จะต้องรับผิดชอบแต่ระยะเวลาที่จะใช้สิทธิเรียกร้องประเภทนี้ ต้องใช้สิทธิเรียกร้อง ภายในอายุความสามปีนับแต่วันที่ทราบความเสียหายและรู้ตัวผู้ประกอบการ ซึ่งผู้บริโภคอาจจะต้องรอ เวลาในการแสดงอาการของสารเคมีหรือสารพิษ ประกอบกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการค้นหา ข้อมูลต่าง ๆ เบื้องต้นของผู้ประกอบการ ทั้งการจัดเตรียมคดี พยานหลักฐานต่าง ๆ ประกอบกับการ ตรวจหาสารเคมีหรือสารพิษที่ปนเปื้อนซึ่งอาจใช้ระยะเวลานาน ดังนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรที่จะต้องมีการ พัฒนาเรื่องอายุความให้ยาวขึ้น แต่ยังคงไว้ซึ่งจุดสิ้นสุดของการใช้สิทธิเรียกร้อง

ปัญหาประการที่สอง คือ ปัญหาการสงวนสิทธิในการแก้ไขคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ปัญหานี้ เกิดขึ้นเมื่อผู้บริโภคได้รับความเสียหายจากการบริโภคสินค้าหรือจากการใช้บริการใช้สิทธิฟ้องร้อง ดำเนินคดีกับผู้ประกอบการแล้ว และศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้ผู้บริโภคเป็นฝ่ายชนะคดี โดยตาม พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มีการกำหนดหลักเกณฑ์การสงวนสิทธิในการแก้ไข คำพิพากษาตามมาตรา 40 ว่า ในคดีที่ความเสียหายเกิดขึ้นกับร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัย และในเวลาศาลจะมีคำพิพากษา หากศาลหาข้อเท็จจริงไม่ได้ว่าความเสียหายที่แท้จริงมีเพียงใด ศาลอาจกล่าวในคำพิพากษาว่ายัง สงวนสิทธิที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาเฉพาะส่วนความเสียหาย ได้ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่จะต้องไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา อย่างไรก็ตาม ก่อนที่ศาลจะแก้ไขคำพิพากษาเกี่ยวกับ ความเสียหายต้องให้ผู้ความอีกฝ่ายโต้แย้ง หากว่าผู้บริโภครายนั้นได้รับความเสียหายที่ติดตัวไปตลอดชีวิต และระหว่างเวลาดังกล่าว ความเสียหายหรือผลข้างเคียงที่เป็นผลโดยตรงจากความเสียหายยังไม่ปรากฏ ออกมาอย่างชัดเจน ย่อมส่งผลให้ผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างที่สุด และหากคำพิพากษาหรือ คำสั่งที่มีการสงวนไว้ซึ่งสิทธิ เป็นคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ศาลใดควรที่จะที่สั่ง แก้ไขคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าควรแก้ไขถ้อยคำเพื่อลดการตีความและเพื่อยกระดับ การคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้นและควรเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการสงวนไว้ซึ่งสิทธิ ในการแก้ไขคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลสูงไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคมีประสิทธิภาพ ลดภาระค่าใช้จ่ายและลดระยะเวลาให้กับผู้บริโภคผู้ซึ่งได้รับความเสียหาย

ปัญหาประการที่สาม คือ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียกค่าเสียหายเพื่อการลงโทษ ปัญหานี้เป็นปัญหา เกี่ยวกับการลงโทษผู้ประกอบการที่มีเจตนาเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภคโดยไม่เป็นธรรมหรือจงใจให้ผู้บริโภค ได้รับความเสียหายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 ได้กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษไว้ในมาตรา 42 ว่า ถ้าการกระทำที่ถูก ฟ้องร้องเกิดจากการที่ผู้ประกอบการกระทำโดยเจตนาเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภคโดยไม่เป็นธรรม เมื่อศาลมีคำ พิพากษาให้ผู้ประกอบการชดเชยค่าเสียหายที่แท้จริงแก่ผู้บริโภคแล้ว ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบการ จ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริง เมื่อศาลพิจารณาและพิพากษาคดีใน คดีที่ผู้ประกอบการเป็นจำเลยและมีการกำหนดค่าเสียหายที่แท้จริงและค่าเสียหายเชิงลงโทษ ผู้

ประกอบธุรกิจอาจได้รับผลกระทบไม่มากเท่าที่ควรเมื่อเทียบระหว่างรายรับจากการประกอบธุรกิจกับค่าเสียหายที่จะต้องชดใช้กัน ไม่สมเหตุผล ส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจไม่ตระหนักถึงความเป็นธรรมในการประกอบธุรกิจหรือไม่ใช้ความระมัดระวังในการผลิตสินค้าหรือการให้บริการ และคดีผู้บริโภคบางคดีมีผู้บริโภคหลายคนที่ได้รับความสะดวกเสียหยาบตัวกันมาฟ้องผู้ประกอบธุรกิจหรือให้ผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภคฟ้องคดีแทนผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายทั้งหมด กรณีเช่นอาจเกิดปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษ ดังนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าควรเพิ่มอัตราเสียหายเพื่อการลงโทษเพื่อป้องปรามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจ ประกอบธุรกิจโดยมีเจตนาที่เอาเปรียบผู้บริโภคโดยไม่เป็นธรรม หรือจงใจให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหายหรือผู้ประกอบธุรกิจไม่นำพาต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภคด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนต่อความรับผิดชอบประชาชนในฐานะผู้บริโภคหรือสังคมในฐานะที่ตนเป็นผู้มีอาชีพหรือธุรกิจหรือวิชาชีพเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน และควรให้มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษกรณีที่ผู้บริโภคหลายรายฟ้องเป็นคดีเดียวกันหรือต่างคดีกัน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการกำหนดค่าเสียหายที่แท้จริงและค่าเสียหายเพื่อการลงโทษมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นเพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และเพื่อให้เกิดการประโยชน์สำหรับผู้บริโภคอย่างสูงสุดเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับอายุความในคดีผู้บริโภค ควรจะมีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติวิธีพิจารณา คดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 13 จากเดิมเป็น “ในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพหรืออนามัย โดยผลของสารที่สะสมอยู่ในร่างกายของผู้บริโภคหรือเป็นกรณีที่ต้องใช้เวลาในการแสดงอาการ ผู้บริโภคหรือผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภคต้องใช้สิทธิเรียกร้องภายในห้าปีนับแต่วันที่รู้ถึงความเสียหาย และรู้ตัวผู้ประกอบธุรกิจที่ต้องรับผิดชอบ แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่รู้ถึงความเสียหาย”

2. ปัญหาการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเฉพาะการสงวนการแก้ไขคำพิพากษา ควรจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมและเพิ่มหลักเกณฑ์บางประการในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 40 จากเดิมเป็น “ในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นแก่ร่างกาย สุขภาพหรืออนามัยและในเวลาพิพากษาคดีเป็นการพ้นวิสัยจะหยั่งรู้ได้ แม้ว่าความเสียหายนั้นมีแท้จริงเพียงใด ศาลต้องกล่าวในคำพิพากษาหรือคำสั่งว่ายังสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะแก้ไขคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นอีกภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่ก่อนการแก้ไขต้องให้อีกฝ่ายที่จะคัดค้าน ในกรณีที่คำพิพากษาหรือคำสั่งที่สงวนสิทธิในการแก้ไขค่าเสียหายเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา เพื่อประโยชน์แก่ผู้บริโภค หากมีการยื่นคำร้องขอแก้ไขคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับค่าเสียหายในภายหลัง ให้ศาลชั้นต้นมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดและมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง”

3. ปัญหาค่าเสียหายเพื่อการลงโทษ ควรจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมและเพิ่มหลักเกณฑ์บางประการในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 42 จากเดิมเป็น “ถ้าการกระทำที่ถูกฟ้องร้องเกิดจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจกระทำโดยเจตนาเอาเปรียบผู้บริโภคโดยไม่เป็นธรรมหรือจงใจให้ผู้บริโภค

ได้รับความเสียหายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงไม่นำพาต่อความเสียหายที่จะเกิดแก่ผู้บริโภคหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนต่อความรับผิดชอบในฐานะผู้มีอาชีพหรือธุรกิจอันยอมเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ประกอบธุรกิจชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้บริโภค ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจจ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริงที่ศาลกำหนดได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่น ความเสียหายที่ผู้บริโภคได้รับผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบธุรกิจได้รับ สถานะทางการเงินของผู้ประกอบธุรกิจการที่ผู้ประกอบธุรกิจได้บรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นตลอดจนการที่ผู้บริโภคมีส่วนในการก่อให้เกิดความเสียหายด้วย

การกำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีอำนาจกำหนดได้ไม่เกินห้าเท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงที่ศาลกำหนด แต่ถ้าค่าเสียหายที่แท้จริงที่ศาลกำหนด มีจำนวนเงินไม่เกินห้าหมื่นบาท ให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษได้ ไม่เกินสิบเท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงที่ศาลกำหนด

ในกรณีที่ผู้บริโภคหลายรายเป็นโจทก์ร่วมกันฟ้องคดีเดียวกันและมีใช้เจ้าหน้าที่ร่วมกันหรือผู้บริโภคหลายรายฟ้องต่างคดีกันและศาลมีคำสั่งรวมการพิจารณาเข้าด้วยกัน เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งกำหนดค่าเสียหายที่แท้จริงแล้ว ให้ศาลกำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษโดยคิดแยกเป็นรายคน เว้นแต่คดีที่ผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภค ให้ศาลกำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเป็นจำนวนเดียวกัน โดยให้คิดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษตามส่วนเฉลี่ยที่ผู้บริโภคแต่ละรายได้รับค่าเสียหายที่แท้จริง”

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ จิรวิศิษฐ์. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Law). พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2562).

จรัญ ภักดีธนากุล. คำอธิบายพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551. พิมพ์ครั้งที่ 4.

(กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2560).

ดารافر ธีระวัฒน์.กฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 5. (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2563).